

Številka: 3031-1/2024-1630-46

Na podlagi Sklepa Vlade RS št. 54400-4/2024/3 z dne 24. 7. 2024 o pripravi Navodil za izvajanje postopkov pri porabi sredstev Solidarnostnega sklada Evropske unije v Republiki Sloveniji, prejetih za odpravo posledic poplav avgusta 2023, izdaja Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj

**Navodila za izvajanje postopkov pri porabi sredstev
Solidarnostnega sklada Evropske unije v Republiki Sloveniji,
prejetih za odpravo posledic poplav avgusta 2023**

dr. Aleksander Jevšek

Ljubljana, oktober 2024

KAZALO

1. UVOD.....	3
2. PRAVNI OKVIR.....	4
3. STRUKTURA IZVAJANJA SSEU	5
4. UPRAVIČENI UKREPI	5
5. UPRAVIČENI STROŠKI.....	7
6. UPRAVIČENO OBDOBJE.....	8
7. POSTOPKI DODELJEVANJA SREDSTEV IN IZPLAČIL	8
8. UPRAVLJALNA PREVERJANJA	9
8.1 Administrativna preverjanja pred izplačilom zahtevka za izplačilo	9
8.2 Preverjanje na kraju samem	10
9. OBVLADOVANJE TVEGANJ TER PREPREČEVANJE NEPRAVILNOSTI, GOLJUFIJ IN NASPROTJA INTERESOV	11
10. POROČANJE	11
10.1 Poročanje nosilnih organov (NO) koordinacijskemu organu (KO).....	11
10.2 Končno poročilo, ki ga pripravi KO za Evropsko komisijo	11
11. VRAČILA.....	12
11.1 Določila uredbe o SSEU	12
11.2 Postopek vračila dodeljenih sredstev SSEU	12
PRILOGA 1: Poročilo o izplačilih SSEU v obdobju od–do za nosilni organ (vpiše se obdobje ter naziv NO) (v EUR).....	14
PRILOGA 2: Analiza tveganja z metodologijo za izvedbo upravljalnih preverjanj v okviru Solidarnostnega sklada Evropske unije v Republiki Sloveniji za odpravo posledic poplav avgusta 2023.....	15
PRILOGA 3: Vzorec kontrolnega lista za izvedbo PKS SSEU	18

1. UVOD

Solidarnostni sklad Evropske unije (SSEU) je glavni instrument EU za podporo okrevanju po naravnih nesrečah in izraz solidarnosti EU. Unija lahko z njim nudi učinkovito podporo državi članici EU (ali državi kandidatki), da ji pomaga pri spopadanju s posledicami hudih naravnih nesreč, kot so poplave, gozdni požari, potresi, nevihte ali suša.

Med 3. in 6. avgustom 2023 je Slovenija zajelo padavinsko obdobje z obnavljajočimi se nevihtami, močnimi nalivi in plogami. V noči s 3. na 4. avgust so padavine izjemnih intenzitet zajele porečja na širšem območju Kamniško-Savinjskih Alp, Karavank, Škofjeloškega, Cerkljanskega in Polhograjskega hribovja. V 6 do 12 urah je na z julijskimi padavinami predhodno namočena porečja padlo med 150 in 200 mm dežja, kar je povzročilo silovit porast številnih hudournikov, manjših vodotokov in rek. 4. avgusta dopoldne so izjemne pretoke dosegle zlasti Meža, Mislinja, Suhodolnica, Savinja, Lučnica, Dreta, Kamniška Bistrica, Nevljica, Pšata, Sora, Poljanska Sora, Gradaščica, Šujica in Sava na Ljubljanskem območju. Pri tem je prišlo do obsežnih in uničujočih poplav.¹ Obilne padavine so predvsem v severni polovici države povzročile silovite in uničujoče poplave ter sprožile številne zemeljske plazove. Vsekakor gre za najhujši poplaveni dogodek v znani zgodovini na območju Slovenije.

Aktivnosti za pripravo vloge za finančni prispevek iz SSEU so stekle takoj po naravni nesreči. Vlada Republike Slovenije (vlada) je pooblastila Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj (MKRR), da pripravi vlogo za pridobitev sredstev iz SSEU. Z vladnim sklepom je bila 8. avgusta 2023 ustanovljena medresorska delovna skupina za pripravo vloge in izvajanje SSEU na politični in strokovni ravni.

20. oktobra 2023 je Slovenija Evropski komisiji posredovala Vlogo Republike Slovenije za prispevek iz SSEU za financiranje nujnih operacij in operacij za okrevanje po poplavah v Sloveniji avgusta 2023.

Evropska komisija je predhodno ocenila vlogo in preverila razpoložljivost proračunskih sredstev v skladu s prvim odstavkom člena 4a Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (uredba o SSEU). Komisija je na podlagi predhodne ocene ugotovila, da so pogoji za izplačilo predplačila iz SSEU izpolnjeni, zato je 23. novembra 2023 izdala Izvedbeni sklep št. CCI 2023SI16SPO001 o dodelitvi 25 % predplačila v višini 100 milijonov EUR za pričakovani finančni prispevek iz SSEU. Preostanek sredstev bo Slovenija prejela na podlagi izvedbenega sklepa Komisije, ki bo izdan po odobritvi dodeljene višine sredstev SSEU s strani Evropskega parlamenta in Sveta.

MKRR je v skladu s členi 3, 5(3) in 6 uredbe o SSEU pripravil Opis sistema upravljanja in nadzora Solidarnostnega sklada za financiranje bistvenih nujnih operacij v okviru ukrepov za okrevanje po poplavah v Sloveniji avgusta 2023 (OSUN), s katerim se je vlada seznanila na 114. redni seji 24. julija 2024 ter hkrati naložila MKRR, da do 30. septembra 2024 pripravi Navodila za izvajanje postopkov pri porabi sredstev Solidarnostnega sklada Evropske unije v Republiki Sloveniji, prejetih za odpravo posledic poplav avgusta 2023 (navodila) in o tem poroča vladi.

Navodila opredeljujejo upravičene ukrepe, stroške, obdobje upravičenosti, splošne usmeritve pri izvajanju upravljalnih preverjanj ter ostale smernice za zagotavljanje pravilnosti, skladnosti in upravičenosti pri izvajanju operacij v okviru SSEU.

¹ Vir: Poročilo o poplavah, Izjemne poplave v Sloveniji med 4. in 8. avgustom 2023, Urad za meteorologijo, hidrologijo in oceanografijo, avgust 2023, dostopno na https://www.arso.gov.si/vode/poro%c4%8dila%20in%20publikacije/Porocilo_visoke_vode_in_poplave_avg2023.pdf.

2. PRAVNI OKVIR

Spodaj navedeni dokumenti tvorijo pravni okvir, ki določa izvajanje SSEU. Predpisi so navedeni v osnovni obliki oziroma v obliki uradnega prečiščenega besedila (UPB), kjer ta obstaja, pri čemer je vsakokrat treba upoštevati tudi vse veljavne spremembe, ki so bile sprejete po objavi navedenih predpisov.

- Uredba Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (UL L št. 311 z dne 14. 11. 2002, str. 3), spremenjena z Uredbo (EU) št. 661/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 in ponovno spremenjena z Uredbo (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. marca 2020;
- Uredba (EU, Euratom) št. 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013 ter razveljavitvi Uredbe št. 966/2012, zadnjič spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) 2022/2434 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, kar zadeva določitev diverzificirane strategije financiranja za splošno metodo najemanja posojil;
- Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko, zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES;
- Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU), Uradni list EU C 202/2016;
- Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS), Uradni list RS, št. 131/23;
- Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP), Uradni list RS, št. 95/23, 117/23, 131/23 – ZORZFS in 62/24;
- Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč (ZOPNN), Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo, 90/07, 102/07, 40/12 - ZUJF, 17/14, 163/22, 18/23 – ZDU-1O, 88/23, 95/23 – ZIUOPZP in 117/23 – ZIUOPZP-A;
- Zakon o javnih financah, Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 - FisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O in 76/23 (v nadaljevanju: Zakon o javnih financah);
- Zakon o izvrševanju proračunov RS za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425), Uradni list RS, št. 123/23 in 12/24;
- Smernice Evropske komisije o izogibanju in obvladovanju nasprotja interesov v skladu s finančno uredbo (2021/C 121/01);²
- Program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi poplav 4. avgusta 2023 na področju državne cestne in železniške infrastrukture z dne 23. 5. 2024;³

² Dokument je dostopen na povezavi https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/publications/guidelines/2018/public-procurement-guidance-for-practitioners-2018_sl

³ Dokument je dostopen na povezavi <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https://www.gov.si/assets/ministrstva/MzI/Dokumenti/Program-odprave-posledic-neposredne-skode-na-stvareh-zaradi-poplav-4.-avgusta-2023-na-podrocju-drzavne-cestne-in-zelezniske-infrastrukture.docx>

- Program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi močnih neurij z večdnevnim obilnim deževjem s poplavami in plazovi 4. avgusta 2023 z dne 16. 5. 2024;⁴
- Navodila OU za poročanje in spremljanje nepravilnosti pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v okviru Programa evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027;⁵
- Priročnik EK o poročanju o nepravilnostih na področju deljenega upravljanja;⁶
- Strategija organa upravljanja za boj proti goljufijam v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027;⁷
- Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16);
- Uredba o metodologiji priprave in obravnave investicijske dokumentacije na področju državnih cest in javne železniške infrastrukture (Uradni list RS, št. 5/17);
- Navodila organa upravljanja za finančno upravljanje s sredstvi evropske kohezijske politike cilja Naložbe za rast in delovna mesta v programskem obdobju 2021–2027;⁸
- ostala relevantna nacionalna zakonodaja za izvajanje SSEU, ki obsega tudi področno zakonodajo posameznega ukrepa.

3. STRUKTURA IZVAJANJA SSEU

Koordinacijski organ (KO) je Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj.

Organ, pristojen za finančno poročilo (OFP) je Ministrstvo za finance, Direktorat za proračun.

V vlogi **neodvisnega revizijskega organa (NRO)** nastopa Ministrstvo za finance, Urad za nadzor proračuna.

Nosilni organi (NO) so:

- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Naloge navedenih organov so opredeljene v Opisu sistema upravljanja in nadzora Solidarnostnega sklada Evropske unije za financiranje bistvenih nujnih operacij v okviru ukrepov za okrevanje po poplavah v Sloveniji avgusta 2023.

Upravičenci v okviru izvajanja SSEU, ki so hkrati tudi izvajalci operacij, so ministrstva, organi v sestavi ministrstev in osebe javnega prava, ki delujejo v skladu z navodili in usmeritvami NO.

4. UPRAVIČENI UKREPI

Dodeljena nepovratna sredstva SSEU so namenjena za kritje dela javnih izdatkov za odpravo posledic večje naravne nesreče, opredeljene z Vlogo Republike Slovenije za prispevek iz SSEU za financiranje nujnih operacij in operacij za okrevanje po poplavah v Sloveniji avgusta 2023. Upravičeni ukrepi za sofinanciranje iz SSEU z ocenjenimi vrednostmi neposredne

⁴ Dokument je dostopen na povezavi <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Program-odprave-posledic-neposredne-skode-na-stvareh.docx>

⁵ Dokument je dostopen na povezavi https://evropskasredstva.si/app/uploads/2024/02/IRR_-_navodila_21-27_P.pdf

⁶ Dokument je dostopen na povezavi <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2024/02/32-handbook-irregularity-reporting-sl-prevod-marec-2018.pdf>

⁷ Dokument je dostopen na povezavi https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/11/Strategija-OU-za-boj-proti-goljufijam_2021-2027_nov-2023.pdf

⁸ Dokument je dostopen na povezavi <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/navodila-in-smernice/>

škode po metodologiji PDNA, povzeti iz Vloge Republike Slovenije za prispevek iz SSEU za financiranje nujnih operacij in operacij za okrevanje po poplavih v Sloveniji avgusta 2023, so naslednji:

- A) **Ponovna usposobitev infrastrukture in naprav na področju:**
 - vode in odpadnih voda;
 - prometa.
- B) **Zagotovitev začasne nastanitve in financiranja reševalnih služb za zadovoljitev potreb prizadetega prebivalstva:**
 - začasna namestitve;
 - reševalne službe/stroški nujnih operacij.
- C) **Zagotovitev preventivne infrastrukture in ukrepov za varstvo kulturne dediščine:**
 - zagotovitev preventivne infrastrukture.
- D) **Ureditev prizadetih območij, vključno z naravnimi predeli, po potrebi v skladu z ekosistemskimi pristopi, ter takojšnjo obnovo prizadetih naravnih predelov, da bi preprečili takojšnje učinke zaradi erozije tal:**
 - ureditev prizadetih območij/naravnih predelov;
 - takojšnja obnova prizadetih naravnih predelov, da bi preprečili takojšnje učinke zaradi erozije tal.

V skladu s členom 3 uredbe o SSEU »ponovna usposobitev« **infrastrukture** pomeni **obnovev infrastrukture in naprav v stanje pred naravno nesrečo**. Kadar zakonsko ni mogoče ali ekonomsko ni upravičeno vzpostaviti enakega stanja kot pred naravno nesrečo ali kadar država prejemnica sklone preseliti ali izboljšati funkcionalnost poškodovane infrastrukture ali naprave, da bi jo bolje zaščitila pred prihodnjimi naravnimi nesrečami, se lahko prispevki iz sklada namenijo za stroške obnove le do predvidenih stroškov vzpostavitve prvotnega stanja.

Za lažjo predstavo navajamo dva primera:

1. **Če stavba prej ni bila energetska učinkovita, pri gradnji nove stavbe stroški operacije, vezani na energetska učinkovitost, niso upravičeni stroški.**
2. Infrastruktura se lahko povrne samo v prvotno stanje, torej v stanje, v katerem služi prvotnemu namenu in je iste kategorije. V primeru, da **na porušeni/poškodovani cesti kolesarska steza ni obstajala, a se bo gradila v okviru obnove cestišča, kolesarska steza ni upravičen strošek. Upravičen strošek je torej izgradnja cestne infrastrukture za ohranitev standarda glede na kategorijo ceste pred poplavo. Tako imenovani »status quo ante«** vključuje tudi izvedbo povečane odpornosti na ekstremne vremenske razmere oziroma pripravljenost na izzive, ki jih prinašajo podnebne spremembe z izvedbo investicij, ob upoštevanju veljavnih standardov in zakonodaje.

Pod pojmom »začasna namestitve« se upošteva le **nastanitev, ki traja toliko časa, da se prizadeto prebivalstvo lahko vrne na svoje prvotne domove po popravilu ali obnovi.**

Upoštevati je treba, da **so izplačila iz sklada omejena na financiranje ukrepov za odpravljanje škode, proti kateri se ni mogoče zavarovati.** V primeru, da bi stroške odpravljanja škode pozneje krila tretja oseba (zavarovalnica), bi bilo izplačila iz sklada treba vrniti.

Do pomoči iz SSEU nista upravičeni:

- gospodarska sanacija,

- zasebna škoda, kot je poškodba zasebne lastnine in izguba dohodka, vključno s kmetijstvom, saj se je načeloma za tovrstno škodo moč zavarovati.

Do financiranja iz SSEU za okrevanje po poplavih avgusta 2023 so upravičene operacije v občinah, ki so jih neposredno prizadele poplave.

5. UPRAVIČENI STROŠKI

Stroški so upravičeni, če:

- so nastali za izvedene operacije v okviru upravičenih ukrepov iz poglavja 4. teh navodil;
- so nastali v upravičenem obdobju iz poglavja 6. teh navodil;
- izhajajo iz predmeta pogodbe ali druge ustrezne pravne podlage in so neposredno povezani z operacijo;
- imajo za osnovo škodo, ki je nastala zaradi naravne nesreče;
- so nujni za izvajanje operacije;
- so dejansko nastali za dela, ki so bila opravljena, za blago, ki je bilo dobavljeno, oziroma za storitve, ki so bile izvedene;
- so priznani v skladu s skrbnostjo dobrega gospodarja;
- temeljijo na verodostojnih knjigovodskih in drugih listinah (so določljivi in preverljivi ter zabeleženi v računovodskih izkazih v skladu z veljavnimi računovodskimi standardi);
- so skladni s priložo 3 k Vlogi Republike Slovenije za prispevek iz SSEU za financiranje nujnih operacij in operacij za okrevanje po poplavih v Sloveniji avgusta 2023, iz katere je razvidna podrobna razčlenitev škode po kategorijah, opisu in finančnih tabelah in
- so v skladu z veljavnimi pravili EU na področju SSEU in v skladu z nacionalnimi predpisi.

Davek na dodano vrednost (DDV) ni upravičen strošek operacije. V primeru, da je upravičenec identificiran za namene DDV in v skladu z nacionalno zakonodajo nima pravice do odbitka DDV, se DDV lahko vključi med upravičene stroške.

Stroški, povezani s pripravo in izvajanjem operacij, med drugim **stroški v zvezi s ključnim strokovnim znanjem**, so upravičeni kot del stroškov operacije.

Tehnična pomoč za upravljanje, spremljanje, obveščanje in komuniciranje, reševanje pritožb ter nadzor in revizijo **sklada SSEU ni upravičena do finančnega prispevka iz sklada**.

Financiranje s sredstvi SSEU ne sme kriti istih stroškov, kot so že bili izplačani ali so predvideni za financiranje iz drugih programov EU (ne glede na programsko obdobje) ali nacionalnih in drugih sredstev.

Intervencijski stroški⁹ so upravičeni v obdobju od 4. 8. 2023 do 31. 12. 2023 (izdatki za te stroške lahko nastanejo tudi po obdobju upravičenosti).

Operacije, ki ne bodo v celoti zaključene do konca obdobja upravičenosti odhodkov, so upravičene do povračila v okviru SSEU, in sicer v višini upravičenih izdatkov, nastalih do konca obdobja upravičenosti stroškov. V primeru, da bodo nezaključene operacije vključene v financiranje iz SSEU, bo za te operacije treba opraviti kontrolo na kraju samem. Namen kontrole je zagotoviti, da se operacija izvaja ter da pri izvajanju ni zaznani kakšnih nepravilnosti in ovir, ki bi onemogočale zaključek operacije v skladu s predvidenim terminskim načrtom.

⁹ Kot intervencijski stroški se smatrajo stroški, ki so nastali v okviru upravičenih ukrepov iz poglavja 4 v obdobju od 4. 8. 2023 do 31. 12. 2023 (kot na primer: stroški reševalnih služb, namestitvev, vzpostavitev prevoznosti cest, odvoza odpadkov ipd.).

Kadar je prihodek ustvarjen z operacijami iz člena 3(2) uredbe o SSEU s finančnim prispevkom iz sklada, skupni finančni prispevek iz sklada ne presega skupnih neto stroškov nujnih operacij, ki jih krije država prejemnica (operacije, ki ustvarjajo prihodke). Država prejemnica v ta namen vključi ustrezno izjavo v poročilo o izvajanju finančnega prispevka sklada v skladu s členom 8(3) uredbe o SSEU. Navedeno velja za primer, ko bi izvajanje bistvenih nujnih operacij, kot so npr. ponovna usposobitev infrastrukture in naprav na področju vode in odpadnih voda, prometa idr., samo po sebi ustvarjalo prihodke. V praksi si je težko predstavljati, da bi npr. ponovna vzpostavitev infrastrukture, ki je bila poškodovana oziroma uničena v poplavah, ustvarjala prihodke, zato se smatra, da operacije v okviru SSEU prihodkov ne ustvarjajo.

Ob koncu izvajanja aktivnosti morajo biti vsi stroški utemeljeni z računi ali drugimi računovodskimi listinami z enako knjigovodsko vrednostjo, kot je opredeljeno v 54. členu Zakona o javnih financah.

Dokumenti in evidence, ki jih hranijo končni upravičenci in podizvajalci, morajo zadostiti pogoju, da je s postopki nadzora (kontrole in revizije) moč ugotoviti celotno revizijsko sled in dobiti zagotovilo, da so posredovani podatki o upravičenih stroških v skladu z računovodskimi evidencami in spremnimi dokumenti.

6. UPRAVIČENO OBDOBJE

1. **Začetek obdobja upravičenosti stroškov:** za izvedbo bistvenih nujnih operacij po poplavah avgusta 2023 se obdobje upravičenosti začne z datumom nastanka prve škode, to je **4. avgust 2023**.
2. **Konec obdobja upravičenosti stroškov:** finančni prispevek iz SSEU se porabi v osemnajstih (18) mesecih od datuma, ko Evropska komisija izplača celotni znesek pomoči.¹⁰

Izjemo predstavljajo intervencijski stroški, ki se lahko uveljavljajo v obdobju **od 4. 8. 2023 do 31. 12. 2023**.

7. POSTOPKI DODELJEVANJA SREDSTEV IN IZPLAČIL

Postopki dodeljevanja sredstev SSEU se izvajajo kot neposredna potrditev operacij¹¹ (NPO), ki se izvajajo v skladu z javnofinančno zakonodajo. Predlagatelji finančnih načrtov predložijo ministrstvu, pristojnemu za finance, predloge svojih finančnih načrtov na podlagi Navodila za pripravo predloga državnega proračuna, ki vključujejo NRP za operacije, ki bodo financirane iz SSEU. Finančna sredstva SSEU so tako na posamezni operaciji zagotovljena ob sprejetju državnega proračuna.

Izplačila sredstev SSEU iz državnega proračuna se izvajajo v sistemu MFERAC, ki podpira poslovanje proračunskih uporabnikov državnega proračuna. Upravičenci in drugi organi, ki so pristojni za izbor in izvedbo operacij, za katere so namenjena sredstva SSEU, vodijo ločeno računovodstvo, ustrezno računovodsko kodo v okviru podprograma 230403 ali ločeno proračunsko evidentiranje na proračunskih postavkah (tip PP 222) – Sredstva za pomoč ob naravnih nesrečah.

Pri preverjanju računov in predhodnih postopkov dodelitve sredstev se upoštevajo pravila javnofinančne zakonodaje in izvrševanja državnega proračuna ter ostala relevantna

¹⁰ KO takoj po prejemu Izvedbenega sklepa EK z njim seznanjeni vse NO.

¹¹ Podlaga za NPO je lahko Program odprave posledic škode zaradi poplav 4. avgusta 2023.

nacionalna zakonodaja za izvajanje SSEU, ki obsega tudi področno zakonodajo posameznega upravičenega ukrepa.

Po predložitvi računov oziroma zahtevkov za izplačilo se izvede administrativno preverjanje. Izplačilo iz postavk SSEU v okviru državnega proračuna se preko informacijskega sistema MFERAC izvede po potrditvi upravičenih stroškov.

8. UPRAVLJALNA PREVERJANJA

Za izvajanje upravljalnih preverjanj so pristojni NO iz poglavja 3. teh navodil oziroma v primeru, da je upravičenec organ v sestavi ministrstva (neposredni proračunski uporabnik – NPU) del preverjanj, tj. administrativno preverjanje, izvaja NPU neposredno v skladu z javnofinančno zakonodajo.

Namen upravljalnih preverjanj je zagotavljanje pravilnosti in zakonitosti izvajanja operacij, ki so upravičene do financiranja (povračila izdatkov) iz SSEU.

8.1 Administrativna preverjanja pred izplačilom zahtevka za izplačilo

Administrativna preverjanja pred izplačilom sredstev SSEU iz državnega proračuna izvajajo skrbniki pogodb oziroma skrbniki drugih ustreznih pravnih podlag in drugi pristojni v okviru ministrstev oziroma organa v sestavi ministrstva¹² ter osebe javnega prava, ki delujejo v skladu z navodili in usmeritvami NO in so pristojni za izvedbo in spremljanje izvedbe bistvenih nujnih operacij za odpravo posledic poplav avgusta 2023.

Administrativna preverjanja obsegajo postopke preverjanj v skladu z nacionalno javnofinančno zakonodajo in drugimi, tudi internimi akti, ki so vzpostavljeni za izplačila sredstev iz državnega proračuna.

Pri preverjanju ZZI ali računov za operacije (ko je upravičenec NPU), ki so sestavni del dokumentacije za izplačilo iz državnega proračuna, se administrativna preverjanja izvajajo 100-odstotno, kar pomeni, da se vsi ZZI oziroma računi in vsa spremljajoča dokumentacija preverijo v celoti.

Administrativno preverjanje dokumentacije pred izplačilom iz državnega proračuna se mora izvesti na način, da se pravočasno in učinkovito odkrijejo, preprečijo in odpravijo morebitne napake, nepravilnosti, sumi goljufije in nasprotja interesov. Pri izvedbi gre za ključne vsebine preverjanj, tj. minimalne standarde, ki jih je treba dosledno upoštevati:

- pravilnost/popolnost izstavljenega ZZI oziroma računa (priložena je vsa dokumentacija, na podlagi katere je možno presojeti o upravičenosti do izplačila; stroški oziroma izdatki se nanašajo na upravičene ukrepe iz poglavja 4. teh navodil);
- skladnost s podpisano pogodbo oziroma drugo pravno podlago;
- skladnost stroškov in izdatkov z obdobjem upravičenosti iz poglavja 6. teh navodil;
- pri izboru izvajalcev in podizvajalcev bistvenih nujnih operacij gre za smiselno uporabo zakonodaje s področja javnih naročil, pri čemer se v skladu z veljavno zakonodajo upošteva uveljavljen način takojšnje odprave posledic naravnih nesreč;
- resničnost nastanka stroškov in izdatkov za aktivnosti, ki so jih izvajalci navedli v ZZI (izdan račun, dokazilo o plačilu oziroma knjigovodske listine enake dokazne vrednosti) oziroma na računu;
- obstoj in ustreznost ločenega knjigovodstva oziroma ustrezne računovodske kode v okviru podprograma 230403 – Sredstva za pomoč ob naravnih nesrečah, v kolikor izkazujejo upravičenost ukrepov, ki omogoča pregled namenske porabe sredstev.

¹² Ko je upravičenec organ v sestavi ministrstva, administrativna preverjanja izvaja sam.

V okviru administrativnih preverjanj je ustrezno pozornost treba nameniti ugotavljanju morebitnega dvojnega financiranja stroškov iz drugih programov EU (ne glede na programsko obdobje) ali nacionalnih sredstev in morebitnemu sočasnemu pokrivanju stroškov odpravljanja škode s strani tretje osebe ali s plačili zavarovalnine.

8.2 Preverjanje na kraju samem

Namen preverjanja na kraju samem (PKS) je preveriti, ali so navedeni stroški oziroma izdatki za gradnje, blago in storitve resnično nastali in ali se uporabljajo za namen, za katerega so bila dodeljena nepovratna sredstva SSEU.

NO posreduje upravičencu najavo za izvedbo PKS najmanj osem (8) dni pred predvidenim rokom izvedbe PKS. PKS se praviloma izvajajo v obliki intervjuja s skrbnikom pogodbe¹³ oziroma skrbniki drugih pravnih podlag upravičenca (v skladu s kontrolnim listom za PKS v prilogi 3 teh navodil). Preverjanje poleg intervjuja praviloma¹⁴ vključuje tudi:

- pregled originalne dokumentacije in preverbo pravilnosti izvedenih postopkov izbora izvajalcev, ki opravljajo ali so opravljali dela, storitve, dobave v okviru operacije;
- način arhiviranja in hrambe dokumentacije;
 - način vodenja ločenega knjigovodstva oziroma ustrezne računovodske kode v okviru podprograma 230403 – Sredstva za pomoč ob naravnih nesrečah ali ločeno proračunsko evidentiranje na proračunskih postavkah (tip PP 222);
- ustreznost revizijske sledi;
- terenski ogled fizične izvedbe operacije: obstoj in ustreznost sofinanciranih dobav, storitev in gradenj, pregled knjige obračunskih izmer in gradbenega dnevnika;
- pravilnost izvedbe plačil (pod)izvajalcem v skladu s pogodbo oziroma drugo pravno podlago itd.

PKS, vključno s preverjanji postopkov izbora izvajalcev in izdatkov in upoštevanja pogojev za sofinanciranje iz SSEU, izvajajo notranje revizijske službe ali druge notranje organizacijske enote (NOE) NO. Pri tem mora biti zagotovljena ustrezna ločenost funkcij med posameznimi NOE v primerih, kadar NO nastopajo tudi v vlogi upravičenca.

PKS se izvaja na reprezentativnem vzorcu v skladu z Analizo tveganja z metodologijo za izvedbo upravljalnih preverjanj v okviru SSEU v Republiki Sloveniji za odpravo posledic poplav avgusta 2023 (priloga 2 teh navodil). V primeru ugotovljenih nepravilnosti, ki niso bile odpravljene tekom izvedbe PKS do izdaje končnega poročila PKS, se v končnem poročilu navedejo popravljalni ukrepi skupaj z rokom za izvedbo. V kolikor jih upravičenec pravočasno izvede, se šteje, da v okviru PKS ni bilo ugotovljenih nepravilnosti in popravljalnih ukrepov ni več treba izvesti. Končno poročilo se naloži v sistem MFERAC (v okviru dokumentov na posamezni NRP), kjer je na voljo KO in NRO. Za popravljalne ukrepe se navede rok, do katerega jih mora upravičenec izvesti in o tem poročati NO. Po izteku roka za izvedbo popravljanih ukrepov NO preveri njihovo izvedbo in izda poročilo, iz katerega je razvidna višina stroškov, ki niso upravičeni do sofinanciranja iz SSEU in jih mora upravičenec vrniti, če pomanjkljivosti ni odpravil. PKS se takrat šteje za zaključenega, dokument pa se naloži v MFERAC. NO vodi evidenco PKS.

Za intervencijske stroške, ki so nastali v letu 2023, se PKS ne izvaja. Za izvedbo ustreznih postopkov javnega naročanja oziroma izbora izvajalcev in pravilnost le-teh ter upravičenost izdatkov so odgovorni NO oziroma organi v sestavi ministrstev ter osebe javnega prava, ki delujejo v skladu z navodili in usmeritvami NO, če nastopajo v vlogi upravičenca, ki so dejansko izvedli te postopke.

¹³ V kolikor je sklenjena pogodba o sofinanciranju med NO in upravičenem, sta na PKS prisotna oba skrbnika.

¹⁴ Odvisno od vrste operacije: storitev, dobava, gradnja, ...

9. OBVLADOVANJE TVEGANJ TER PREPREČEVANJE NEPRAVILNOSTI, GOLJUFIJ IN NASPROTJA INTERESOV

Vsi udeleženci, ki so vključeni v izvajanje SSEU, morajo zagotavljati ustrezen in učinkovit sistem notranjih kontrol in druge mehanizme za zaščito finančnih interesov EU in države, zlasti v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in odpravljanjem goljufij, korupcije, dvojnega financiranja in nasprotja interesov.

Ravnanje v primeru zaznanega in prijavljenega suma goljufij opredeli NO v svojih internih postopkih oz. se smiselno uporabljajo določila Navodil organa upravljanja za finančno upravljanje evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027. O prijavi NO seznani tudi KO.

10. POROČANJE

10.1 Poročanje nosilnih organov (NO) koordinacijskemu organu (KO)

NO predvidoma vsakih šest mesecev¹⁵ oziroma na poziv KO predložijo vsebinsko poročilo o izvedenih aktivnostih, ki so financirane iz SSEU.

Vsebinsko poročilo vsebuje izpolnjeno tabelo iz priloge 1 teh navodil.¹⁶

Za končno poročilo o izvajanju SSEU NO podrobneje povzamejo osnovne značilnosti aktivnosti, ki jih navajajo točke a), b), c) in d) člena 8(3) uredbe o SSEU in vsebinsko spadajo na področje pristojnosti posameznega NO:

- a) preventivne ukrepe, ki jih je država prejemnica sprejela ali predlagala, da bi omejila prihodnjo škodo in v čim večjem obsegu preprečila ponovitev podobnih naravnih nesreč ali izrednih razmer v javnem zdravju,¹⁷ vključno z uporabo evropskih strukturnih in investicijskih skladov za ta namen;
- b) stanje pri izvajanju ustrezne zakonodaje Unije o preprečevanju in obvladovanju tveganja nesreč;
- c) izkušnje, pridobljene na podlagi nesreče ali izrednih razmer, in sprejete ali predlagane ukrepe za zagotavljanje varstva okolja ter pripravljenosti na podnebne spremembe, naravne nesreče in izredne razmere v javnem zdravju;¹⁸
- d) vse druge ustrezne informacije o sprejetih preventivnih ukrepih in ukrepih za blažitev, povezanih z naravo naravne nesreče ali izrednih razmer v javnem zdravju.¹⁹

10.2 Končno poročilo, ki ga pripravi KO za Evropsko komisijo

Na podlagi podatkov, ki jih posredujejo NO, KO pripravi zbirno poročilo o izvajanju, predlog končne verzije poročila uskladi z NO in ga predloži neodvisnemu revizijskemu organu (NRO). Po prejemu mnenja, ki ga pripravi NRO, KO poročilo predloži Evropski komisiji.

¹⁵ Predvidoma do konca oktobra 2024 se poroča za leto 2023 ter za prvo polletje 2024. Predvidoma do konca februarja 2025 se poroča za drugo polletje 2024. Za leti 2025 in 2026 se predvidoma poroča konec avgusta za prvo polletje ter konec februarja za drugo polletje. V primeru, da so vse operacije v okviru posameznih ukrepov v nekem obdobju poročanja zaključene, NO o teh operacijah ne poroča več (primer: URSZR in MDDSZ za intervencijske stroške, ki so nastali v obdobju avgust-oktober 2023 poročata samo v prvem poročilu).

¹⁶ Tabela v prilogi 1 se lahko spremeni glede na vsebino, ki jo bo treba vključiti v končno poročilo. Tabela bo za poročanje pripravljena v obliki excel datoteke.

¹⁷ V primeru, da javno zdravje ne sodi v vsebinsko področje pristojnosti NO, se le-temu do izrednih razmer v javnem zdravstvu ni treba opredeljevati.

¹⁸ Glej predhodno opombo.

¹⁹ Glej predhodno opombo.

11. VRAČILA

11.1 Določila uredbe o SSEU

Vračilo neupravičeno izplačanih zneskov v primeru ugotovljenih nepravilnosti ureja uredba o SSEU v členih 5, 8 in 10.

Člen 5:

- Četrta alineja petega odstavka predpisuje, da ukrepi, ki jih sprejme država, vključujejo: preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nepravilnosti ter vračilo neupravičeno izplačanih zneskov skupaj z zamudnimi obrestmi, kadar je to primerno. Evropsko komisijo se o takšnih nepravilnostih uradno obvesti, prav tako o poteku upravnih in pravnih postopkov.
- Šesti odstavek predpisuje, da organi, pristojni za upravljanje in nadzor operacij, ki jih podpira SSEU, ob predložitvi Poročila o izvajanju in izjave iz člena 8(3) uredbe o SSEU zagotavljajo Evropski komisiji informacije iz člena 59(5) ali člena 60(5) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (t. i. finančna uredba) za celotno obdobje izvajanja.
- Sedmi odstavek določa, da država prejemnica finančne pomoči izvede vse potrebne finančne popravke, kadar je ugotovljena nepravilnost. Popravki države zajemajo razveljavitve celotnega ali dela finančnega prispevka iz SSEU. Država izterja vse zneske, izgubljene zaradi ugotovljene nepravilnosti.

Člen 8:

- Prvi odstavek določa, da se finančni prispevek iz sredstev SSEU porabi v osemnajstih (18) mesecih od datuma, ko je Evropska komisija izplačala celotni znesek pomoči. Vsak del finančnega prispevka, ki v navedenem roku ni porabljen ali za katerega se ugotovi, da se je porabil za neupravičene operacije, Evropska komisija izterja od države prejemnice.
- Četrty odstavek navaja, da v primeru, kadar stroške za odpravo povzročene škode naknadno krije tretja oseba, Evropska komisija od države prejemnice zahteva, da povrne ustrezni znesek finančnega prispevka iz SSEU.

Člen 10:

- Drugi odstavek predpisuje, da mora država prejemnica finančne pomoči Evropski komisiji vrniti presežni (ustrezni) znesek finančnega prispevka iz SSEU, če je zaradi novih elementov ocena skupnega zneska povzročene škode znatno nižja od ocene škode, navedene v vlogi za odobritev nepovratnih sredstev.

11.2 Postopek vračila dodeljenih sredstev SSEU

Za izterjavo zneska finančnega prispevka iz SSEU, pri katerem je bila ugotovljena nepravilnost, se smiselno uporabljajo določbe poglavja 12. Navodil organa upravljanja za finančno upravljanje s sredstvi evropske kohezijske politike cilja Naložbe za rast in delovna mesta v programskem obdobju 2021–2027.²⁰

Nepravilnosti pri izvajanju posamezne operacije lahko ugotovi:

- skrbnik pogodbe ali osebe, ki opravljajo upravljalna preverjanja,
- drugi zaposleni pri upravičencu ali nosilnemu organu,
- Računsko sodišče RS,
- Urad RS za nadzor proračuna,
- Evropska komisija (generalni direktorati),
- Evropsko računsko sodišče,
- protikorupcijska komisija,

²⁰ Dokument je dostopen na povezavi <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/navodila-in-smernice/>

- drugi pristojni organi (npr. ministrstvo za finance, koordinacijski organ, vsebinsko pristojen inšpektorat idr.).

O ugotovljeni nepravilnosti je treba pisno obvestiti:

- upravičenca oziroma prejemnika sredstev,
- skrbnika pogodbe in osebe, ki opravljajo upravljalna preverjanja,
- OFP,
- KO.

NO, ki je pristojen za izvrševanje dodeljene finančne pomoči s strani Evropske komisije in pri katerem je bila ugotovljena nepravilnost pri odpravljanju posledic naravne nesreče s pomočjo proračunskih sredstev, ki se refundirajo iz dodeljenih sredstev SSEU, v postopku vračila nepravilne porabe namenskih sredstev EU ravna v skladu z določbami 41. člena Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425):

- Neposredni uporabnik državnega proračuna mora za vračilo neupravičeno porabljenih sredstev SSEU zagotoviti pravice porabe na integralnih postavkah v okviru svojega finančnega načrta. Če za plačilo teh obveznosti neposredni uporabnik nima načrtovanih pravic porabe, lahko za ta namen tudi med letom odpre novo proračunsko vrstico, na katero v okviru svojega finančnega načrta in v skladu s predpisanimi postopki prerazporedi pravice porabe.
- Upravičenci, ki so sredstva prejeli v skladu s pogodbo o sofinanciranju, morajo neupravičeno porabljenih sredstev, ko je to ugotovljeno po izplačilu sredstev SSEU, vrniti na podlagi izstavljenega zahtevka za vračilo sredstev.
- Na zahtevo pristojnega organa neposredni uporabnik državnega ali občinskega proračuna, ki je prejel namenska sredstva iz EU, izvede vračilo na podračun v okviru EZR države. Na zahtevo pristojnega organa EU vračilo s podračuna EZR države na račun EU izvede pristojni organ, določen v skladu s predpisi EU.

Za izterjavo zneska finančnega prispevka iz SSEU, pri katerem je bila ugotovljena nepravilnost, se smiselno uporabljajo določbe Navodil za izvajanje vračil namenskih sredstev EU,²¹ ki opredeljujejo ravnanja in določajo postopke, povezane z vračili namenskih sredstev EU v primeru:

- i. neupravičene porabe namenskih sredstev EU (s strani pravne ali fizične osebe, ki je uveljavila izdatke – upravičenec),
- ii. napake upravičenca,
- iii. sistemske napake (s strani naročnika izvedbe izrednih ukrepov),
- iv. zamudnih obresti.

O nepravilnosti pri porabi namenskih sredstev SSEU NO, pri katerem je bila ugotovljena nepravilnost, vzpostavi terjatev do upravičenca, v kolikor ta ni NPU. NO obvešča KO o poteku odpravljanja ugotovljene nepravilnosti s pomočjo izterjave.

Dodatna pojasnila k alinejam i. in ii. iz petega odstavka poglavja 11.2 teh navodil:

- ad i.: Finančno kontrolo z vidika nepravilne porabe dodeljene finančne pomoči iz SSEU v Republiki Sloveniji izvajajo institucije, navedene v poglavju 11.2 teh navodil. Izvajanje revizije s strani Urada RS za nadzor proračuna kot NRO se nanaša na revizijo vzorca izdatkov, preverjanj za celotno obdobje upravičenosti izdatkov iz poglavja 6. teh navodil in poročila o izvajanju iz poglavja 10.2 teh navodil.
- ad ii.: NO, pri katerem je bila ugotovljena nepravilnost, mora na podlagi dokumenta, s katerim je bila ugotovljena nepravilnost, od upravičenca zahtevati vračilo sredstev.

²¹ Dokument je dostopen na povezavi https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/Proracun-direktorat/DOKUMENTI/Povracila-EU-sredstev-v-drzavni-proracun/Povracila-EU-sredstev-v-DP/Navodila-za-izvajanje-vracil-namenskih-sredstev-EU-ver-5-9_6_2021.pdf

PRILOGA 1: POROČILO O IZPLAČILIH SSEU V OBDOBJU OD-DO ZA NOSILNI ORGAN (VPIŠE SE OBDOBJE TER NAZIV NO) (V EUR)

Št. NRP operacije	Naziv operacije v NRP	PP	Navedba ukrepa (v skladu s poglavjem 4. teh navodil) ²²	Naziv NO, ki je odgovoren za izvedbo operacije	Upravičenec	Občina izvajanja operacije	Predmet operacije (kratek opis predmeta operacije ter navedba vrste stroškov v okviru operacije)	Celotna pogodbeno vrednost operacije (bruto, z vključenim nepovračljivim DDV)	Realizacija operacije z nepovračljivim DDV (A)	Morebitna vključitev drugih virov financiranja, (zavarovalnina in povračila s strani tretjih oseb; DA/NE ²³ (B)	Znesek financiranja iz SSEU (C) C = A - B ²⁴ - D	Znesek sofinanciranja SLO del (D)	Stanje operacije (v pripravi, v izvajanju, zaključen a)	Datum zadnjega izplačila upravičence izvajalcu operacije	Opomba

²² Vpiše se naziv upravičenega ukrepa/kategorije s podukrepom iz vloge (npr. A) Ponovna usposodobitev infrastrukture in naprav na področju: prometa).

²³ V primeru odgovora »DA« je treba navesti drugi vir financiranja ter višino povračil oziroma zavarovalnine. Zavarovalnina in drugi viri financiranja (če gre za isti namen oziroma iste stroške, kot na primer sredstva drugih instrumentov Unije za financiranje, zlasti prek instrumentov kohezijske, kmetijske ali ribiške politike ipd.) se ne upoštevajo v znesku financiranja iz SSEU.

²⁴ Poroča se o višji vsoti nastalih upravičenih stroškov oziroma izdatkov (»overbooking«), kot je bilo dodeljenih nepovratnih sredstev SSEU..

PRILOGA 2: ANALIZA TVEGANJA Z METODOLOGIJO ZA IZVEDBO UPRAVLJALNIH PREVERJANJ V OKVIRU SOLIDARNOSTNEGA SKLADA EVROPSKE UNIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA ODPRAVO POSLEDIC POPLAV AVGUSTA 2023

Analiza tveganja z metodologijo za izvedbo upravljalnih preverjanj v okviru Solidarnostnega sklada Evropske unije v Republiki Sloveniji za odpravo posledic poplav avgusta 2023

PRAVNI OKVIR

- Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L št. 231 z dne 30. 6. 2021, str. 159), v nadaljevanju: Uredba (EU) 2021/1060,
- Uredba Sveta (ES) št. 2012/2002(EU) z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije, spremenjena z Uredbo (EU) št. 661/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 in ponovno spremenjena z Uredbo (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31.3.2020,
- Analiza tveganja organa upravljanja na ravni programa in izhodišča za pripravo metodologije za administrativno preverjanje v programskem obdobju 2021–2027 (<https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/10/Analiza-tveganja-OU-na-ravni-programa-s-Prilogo.pdf>).

UVOD

Upravljalna preverjanja skladno s 74. členom Uredbe 2021/1060/EU vključujejo administrativna preverjanja zahtevkov za izplačilo, ki jih predložijo upravičenci in preverjanja operacij na kraju samem (PKS).

62. odstavek preambule Uredbe (EU) 2021/1060 določa, da bi za zagotovitev ustreznega ravnovesja med uspešnim in učinkovitim izvajanjem skladov ter s tem povezanimi administrativnimi stroški in bremenem, morali pogostost, obseg in pokritost upravljalnih preverjanj temeljiti na oceni tveganja, ki upošteva dejavnike kot so število, vrsta, obseg in vsebina izvedenih operacij, upravičenec in stopnja tveganja, ki je določena na podlagi ugotovitev že izvedenih upravljalnih preverjanj in revizij.

Iz Analize tveganja organa upravljanja na ravni Programa EKP 2021 – 2027 in izhodišč za pripravo metodologije za administrativna preverjanja v programskem obdobju 2021-2027 je razvidno, da infrastrukturni in gradbeni projekti praviloma predstavljajo visoko tveganje, predvsem zaradi večletnega trajanja, višine sredstev, postopkov javnih naročil, dodatnih, nepredvidenih in več del (sklepanje aneksov), pridobivanja dodatnih dovoljenj (presoja vplivov na okolje ARSO) in postopkov javno-zasebnega partnerstva. Na teh področjih je bilo poročanih ugotovljenih največ nepravilnosti.

Poleg tega se ugotavlja, da gre za novo vzpostavljen sistem, ki ne more v celoti temeljiti na analizi že izvedenih upravljalnih preverjanj in revizij ter, da ni podatka o zadostnosti in zanesljivosti sistema in kontrol.

Zaradi zmanjšanja tveganja ter zaradi zagotavljanja pravilnosti in zakonitosti nad porabo sredstev se izvaja **100 % administrativno preverjanje vsakega zahtevka za izplačilo** in

PKS, ki se izvede na vzorcu izbranih operacij v skladu z metodologijo. Na ta način se z upravljalnimi preverjanji v praksi zagotovi visoka raven zanesljivosti.

PKS se izvaja v skladu s poglavjem 8.2 teh navodil.

Za intervencijske stroške v okviru upravičenih ukrepov iz poglavja 4, ki so nastali v obdobju od 4. 8. 2023 do 31. 12. 2023, se PKS ne izvaja.

ANALIZA TVEGANJA

Namen analize tveganja je, da se z vzorčno kontrolo zagotavlja pravilnosti in zakonitosti financiranja operacij iz Solidarnostnega sklada EU (SSEU).

Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, v vlogi koordinacijskega organa SSEU v Republiki Sloveniji za odpravo posledic poplav avgusta 2023 (KO SSEU), je za namen izvajanja upravljalnih preverjanj pripravilo metodologijo, na podlagi katere se ugotovi potrebe po upravljalnih preverjanjih ter določi obseg in pokritost upravljalnih preverjanj.

Vsi nosilni organi, ki so pristojni za izvajanje upravljalnih preverjanj, morajo upoštevati metodologijo ter njene usmeritve.

STOPNJE IZDELAVE ANALIZE TVEGANJA IN DEJAVNIKI TVEGANJA ZA PKS

Izdelava analize tveganj poteka po naslednjih stopnjah:

- opredelitev enot (analiza tveganja se opravi za vsako operacijo posebej);
- določitev dejavnikov tveganja za upravljalna preverjanja;
- vrednotenje dejavnikov, ki vplivajo na upravljalna preverjanja;
- razvrščanje operacij glede na skupen izračun tveganj in določitev pogostosti, obsega in pokritosti upravljalnih preverjanj.

Osnova za analizo tveganja so posamezne operacije, na katerih je potrebno preveriti izdatke iz SSEU.

V kolikor je na operaciji več pogodb oz. drugih ustreznih pravnih podlag, je predmet PKS samo tisti del operacije (sklop operacije), ki se nanaša na pogodbo oz. drugo ustrezno pravno podlago.

Dejavniki tveganja: Predvideno je, da so operacije z najvišjimi izdatki oz. najvišji zahtevki ali računi na tej operaciji v posameznem letu bolj tvegane.

Razvrščanje operacij glede na tveganje in določitev pogostosti, obsega in pokritosti PKS

Analiza tveganja se izdelava v tekočem letu za preteklo leto, razen v letu 2026, ko se v letu 2026 analiza tveganja izdelava za leto 2026.

V vzorec se zajame vse operacije in izdatke v okviru SSEU. V skladu s temi navodili so izvzeti intervencijski stroški.

V letu 2024 je potrebno v vzorec zajeti izdatke na operacijah v letu 2023, v letu 2025 izdatke na operacijah v letu 2024 in v letu 2026 izdatke na operacijah v letu 2025. Do konca maja 2026 je potrebno v vzorec zajeti izdatke na operacijah v letu 2026. Rok za zaključek PKS in izdajo poročil o izvedbi PKS je 31. 8. 2026.

PKS se izvede na vzorcu 5 % števila operacij z najvišjimi izdatki v posameznem letu. V kolikor je v vzorcu majhno število operacij, je potrebno upoštevati, da se PKS izvede vsaj na eni operaciji. V okviru posameznega PKS se na operaciji preveri postopek izbire izvajalca za ZZI oz. račun, ki je v vzorcu.

V primeru ugotovljenih nepravilnosti v vzorcu, je potrebno opraviti dodatna preverjanja, saj je začetni vzorec pokazal, da ni zadostnega zagotovila za nizko tveganje. Zaradi zagotavljanja visoke raven zanesljivosti ter pravilnosti in zakonitosti nad porabo sredstev, je potrebno začetni vzorec razširiti, in sicer na način, da se PKS izvede na vzorcu najbolj tveganih operacij (operacij z najvišjimi izdatki v posameznem letu) v obsegu 10 % števila operacij, ki se financirajo iz SSEU.

V skladu s sedmim odstavkom poglavja 5 teh navodil je potrebno opraviti PKS tudi za vse nezaključene operacije, ki vključujejo financiranje iz SSEU.

Na operacijah, ki zapadejo v vzorec za izvajanje PKS, je potrebno preveriti vse postopke v skladu s poglavjem 8.2 teh navodil.

Pri izboru števila operacij, ki jih je potrebno vključiti v vzorec, se upošteva naslednje:

- če je za mestom zaokrožitve števka 0, 1, 2, 3 ali 4, se zaokroži navzdol,
- če je za mestom zaokrožitve števka 5, 6, 7, 8 ali 9, se zaokroži navzgor.

PRILOGA 3: VZOREC KONTROLNEGA LISTA ZA IZVEDBO PKS SSEU IN VZOREC POROČILA O IZVEDBI PKS

PREVERJANJE NA KRAJU SAMEM (PKS) v okviru Solidarnostnega sklada Evropske unije v Republiki Sloveniji za odpravo posledic poplav avgusta 2023 (SSEU)

Namen PKS je zagotoviti, da so uveljavljani stroški resnično nastali in da se uporabljajo v namen, za katerega so bila dodeljena sredstva SSEU oziroma da so bili izpolnjeni pogoji za povračilo izdatkov.

KLJUČNE VSEBINE PKS:

- Napredek operacije (doseganje zastavljenih ciljev in kazalnikov);
- Realizacija aktivnosti v skladu s pogodbo o sofinanciranju oz. drugo ustrezno pravno podlago²⁵ (finančno in terminsko izvajanje operacije);
- Nastanek stroškov/izdatkov v obdobju upravičenosti;
- Obstoje in ustreznost sofinanciranih gradenj, dobav in storitev (fizična in finančna izvedba operacije);
- Spoštovanje nacionalne in EU zakonodaje z določenega področja (javno naročanje, okoljevarstvena pravila, pravila enakih možnosti in nediskriminacija in izpolnitev pogojev za izplačilo);
- Informiranje in obveščanje javnosti o izvajanju operacij v okviru ukrepa SSEU;
- Ločenost računovodskega spremljanja in evidentiranja vseh transakcij v zvezi z operacijo (način vodenja ločenega knjigovodstva oz. ustrezne računovodske kode);
- Ustreznost hranjenja in arhiviranja dokumentacije;
- Ustreznost revizijske sledi;
- Pristnost in pravilnost originalne dokumentacije;
- Preprečevanje dvojnega financiranja: preverjanje vključuje postopke za preprečitev dvojnega financiranja izdatkov iz drugih programov EU (ne glede na programsko obdobje) ali nacionalnih sredstev ter morebitnemu sočasnemu pokrivanju stroškov odpravljanja škode s strani tretje osebe ali s plačili zavarovalnine. Dvojno uveljavljanje stroškov in izdatkov, ki so že bili povrnjeni iz katerega koli drugega vira, ni dovoljeno. V primeru različnih oblik ali virov podpore se na nivoju operacije vodi ločena evidenca za vsako obliko ali vir podpore;
- Upoštevanje pravil glede nasprotja interesov;
- Preverjanje kazalnikov goljufij (ang. »red flags«).

Preverjanja in rezultati PKS morajo biti podrobno dokumentirani. Iz opravljenega dela mora biti jasno razvidno opravljeno delo, predmet kontrole, datum izvedenega PKS, imena oseb, ki so izvedle PKS, imena ostalih prisotnih na PKS, ugotovitve, natančen opis odkritih nepravilnosti ter ukrepi pri ugotovljenih nepravilnostih (v kolikor so bile le-te ugotovljene) idr.

Pri preverjanju posameznih področij/vrst stroškov je potrebno uporabiti kontrolne liste in si pomagati s priloženimi kontrolnimi vprašanji (vzorci KL po vrstah stroškov so v Prilogi). Za preverjanje javnih naročil se uporabljajo vzorci kontrolnih listov za javna naročila, ki so del

²⁵ Če je upravičenec neposredni proračunski uporabnik (NPU), se pogodba o sofinanciranju oz. drug dokument med nosilnim organom (NO) in upravičencem ne sklepa. Pri PKS se preverja skladnost s posamezno izvajalsko pogodbo oz. drugo pravno podlago za izplačilo računa.

Navodil organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj in preverjanj opravljanja prenesenih nalog²⁶.

Ugotovitve in vse podrobnosti se ustrezno evidentirajo v kontrolni list in poročilu o izvedbi PKS. V primeru, da nepravilnosti na določenem področju niso bile ugotovljene, se ugotovitev zapiše – npr. »nepravilnosti na področju (npr. javnega naročanja) niso bile odkrite/ugotovljene«.

V primeru, da so bile pri PKS ugotovljene nepravilnosti na določenem področju se ugotovitev in ukrepe (priporočila/opozorila) ustrezno zapiše. Opis odkritih nepravilnosti mora biti natančen z jasnim sklicevanjem na ustrezna nacionalna pravila, ki so bila kršena.

²⁶ Navodila so objavljena na spletni strani: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/navodila-in-smernice/>

Številka:

Datum:

VZOREC KONTROLNEGA LISTA ZA IZVEDBO PKS SSEU

(Kontrolni list je obvezen. Kontrolor ga lahko dopolni s kontrolnimi vprašanji glede na vrsto stroškov in dodatnimi vprašanji, ki se nanašajo na specifično operacijo, ki je predmet PKS).

OSNOVNI PODATKI

PODATKI O PREVERJANJU NA KRAJU SAMEM	
Datum preverjanja:	
Kraj preverjanja:	
Nosilni organ, pristojen za izvedbo PKS:	
Služba/Sektor... odgovoren za izvedbo PKS:	
Odgovorna oseba za izvedbo PKS:	
Prisotni s strani upravičenca:	
IDENTIFIKACIJA OPERACIJE	
Naziv operacije ²⁷ :	
Številka NRP operacije:	
Upravičenec:	
Ukrep ²⁸ :	
Način izbora:	Neposredna potrditev operacije
Pogodba o sofinanciranju ²⁹ :	
Številka in datum:	
Dodatki k pogodbi:	
Višina celotnih stroškov operacije ³⁰ :	
Višina upravičenih stroškov operacije ³¹ :	
Obdobje upravičenosti operacije (začetek in konec):	
Predviden rok zaključka operacije:	

PREGLED RAČUNOV IN POSTOPKOV IZBORA IZVAJALCEV

a) TABELA - PREGLEDANIH RAČUNOV

ŠT. ZZI ³²	VRSTA AKTIVNOSTI / STROŠKA	DOBAVITELJ / IZVAJALEC	ŠT. IN DATUM RAČUNA TER DATUM PLAČILA	ZNESEK RAČUNA	UPRAVIČEN ZNESEK

²⁷ V kolikor je na operaciji več pogodb oz. drugih ustreznih pravnih podlag, je predmet PKS samo tisti del operacije (sklop operacije), ki se nanaša na pogodbo oz. drugo ustrezno pravno podlago.

²⁸ Vrste ukrepov v skladu s 4. poglavjem teh navodil.

²⁹ Če je upravičenec NPU, se pogodba o sofinanciranju oz. drug dokument med NO in upravičencem ne sklepa.

³⁰ Ko je upravičenec NPU, višina celotnih stroškov izhaja iz investicijske dokumentacije za ta NRP oz. druge relevantne dokumentacije.

³¹ Ko je upravičenec NPU, višina upravičenih stroškov izhaja iz investicijske dokumentacije za ta NRP oz. druge relevantne dokumentacije.

³² Če je upravičenec NPU se ne izdaja ZZI.

Pregledan upravičen znesek - SKUPAJ:	
---	--

b) TABELA – PREGLED IZBIRE DOBAVITELJA/IZVAJALCA

VRSTA POSTOPKA	IME IN ŠT. OBJAVE POSTOPKA IZBORA	DOBAVITELJ / IZVAJALEC	ŠT. IN DATUM POGODBEALI DRUGE USTREZNE PRAVNE PODLAGE Z IZVAJALCEM*	VREDNOST NAROČILA (pogodbena vrednost z izvajalcem brez povračljivega DDV)	OPOMBE

* Navede in preveri se tudi vse dodatke k pogodbi z izvajalcem, če je to relevantno za posamezni ZZI/račun

1. SKLADNOST OPERACIJE S POGODBO O SOFINANCIRANJU³³

	Kontrola	Opombe
Ali so stroški/izdatki nastali v obdobju upravičenosti?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je časovni načrt izvajanja skladen časovnim načrtom v pogodbi o sofinanciranju?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je dejanska vrednost operacije (to je vrednost sklenjenih pogodb in drugih pravnih podlag vključno z dodatki) skladna s predvideno višino operacije, kot izhaja iz pogodbe o sofinanciranju?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	

2. UPOŠTEVANJE PRAVIL UNIJE IN NACIONALNIH PRAVIL

JAVNO NAROČANJE / IZBOR IZVAJALCA

	Kontrola	Opombe
Za upravičence, ki so naročniki po ZJN	☐ DA ☐ NE	
Ali je postopek izbire izvajalca/dobavitelja izveden v skladu z ZJN?		
<i>(Pri preverjanju se obvezno uporabi kontrolni list za javna naročila, ki se ga po potrebi prilagodi glede na vrsto postopka).³⁴</i>		
Ali je v postopku JN priložena izjava o odsotnosti nasprotja interesov in ni bil prepoznan sum nasprotja interesov?	☐ DA ☐ NE	

DVOJNO FINANCIRANJE, SUMI GOLJUFIJ IN NASPROTJE INTERESOV

Pri izvedbi preverjanja obstoja dvojnega financiranja operacije iz drugih programov Unije ali nacionalnih programov ter iz drugih programskih obdobj ni bilo odkritega suma dvojnega financiranja posameznih stroškov projekta.	☐ DA ☐ NE	
<i>(Preverja se npr. ločeno knjigovodstvo, MFERAC, idr.)</i>		

³³ Če je upravičenec NPU, se pogodba/drug dokument med upravičencem in NPO ne sklepa.

³⁴ KL so del Navodil organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj in preverjanj opravljanja prenesenih nalog <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/10/Navodila-OU-za-izvajanje-upravljalnih-preverjan-s-Prilogami.pdf>).

Pri preverjanju listin in dokazil o dejanskem obstoju predmeta financiranja ni bilo ugotovljeno karkoli, kar bi lahko vodilo k sumu goljufij ali nasprotju interesov?	☐ DA ☐ NE	
V kolikor pri svojem delu zaznam opozorilne znake ravnanja oziroma t.i. red flags glede nepravilnosti in goljufij, korupcije, navzkrižja interesov in dvojnega financiranja oziroma sum na to, bom ustrezno ukrepal skladno z internim predpisanim postopkom. Primeri opozorilnih znakov: - Upravičenec kot dokazilo o prejemu ponudb priloži dokumentacijo, ki vsebuje enake oz. podobne napake (npr. napaka pri izračunu, pravopisne napake); - Priložena dokumentacija ima podobno ali enako pisavo (v primeru ročnih podpisov, ročno napisanih dobavnic, itd.), enak tip pisave, posebej če je ta neobičajna; - Vsa dokumentacija izvira iz istega naslova (e-mail ali fizični); - Dokumentacija različnih podjetij je bila prejeta ob istem času (npr. končni prejemnik je prejel vse račune svojih izvajalcev ob istem času); - Ponudbe, s katerimi upravičenec dokazuje prejem ponudb, imajo zneske zaokrožene na cele številke kljub kompleksni storitvi (ni decimalk); - Ponudbe različnih podjetij, s katerimi upravičenec dokazuje prejem ponudb, vsebujejo enake zneske postavk - Nepojasnjeno ali nenavadno favoriziranje določenega ponudnika; - Sprejemanje dragega, nekakovostnega dela v daljšem obdobju; - Zaposleni ne izpolni izjave o nasprotju interesov; - Zaposleni zavrne napredovanje na delovno mesto, ki ni povezano z izvajanjem javnih naročil; - Zaposleni je lastnik podjetja in tega ni razkril; - Tesno/bližnje družjenje med zaposlenim in ponudnikom storitev; - Nepojasnjeno ali nenadno povečanje premoženja zaposlenega; - Izvajalec ima v panogi sloves plačevanja provizij - Obstoj pomembne povezave med dvema ali več ponudniki (npr. iste osebe v upravi, navzkrižno lastništvo, isti naslov, isti zaposleni, isti kontaktni podatki); - Ponudniki, ki niso izbrani, so popolnoma neznani ali se zdi, da niso resnična podjetja (npr. ne najdemo jih na internetu, niso v AJPES bazi, ni mogoče vzpostaviti kontakta z njimi preko telefonske številke/e-pošte/naslova navedenega v ponudbi); - Po sklenitvi pogodbe izbrani ponudnik sodeluje s podjetji, ki niso bila izbrana; - Podjetja, ki so znana na tem področju, ne oddajo ponudbe.		
OKOLJEVARSTVENA PRAVILA		
Ali je upravičenec zagotovil skladnost z okoljskimi pravili, zlasti z nacionalno zakonodajo v zvezi z uporabo ustreznih direktiv EU in je pri izvedbi projekta pridobil vsa dovoljenja/mnenja/soglasja na področju varovanja okolja, ki so bila zahtevana s strani pristojnih organizacij?	☐ DA ☐ NE	
OBVEŠČANJE IN KOMUNICIRANJE		
Ali je upravičenec izvedel aktivnosti s področja obveščanja in komuniciranja javnosti?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
LOČENO VODENJE KNJIGOVODSKIH EVIDENC		
Ustreznost dokazil o ločenem vodenju knjigovodskih evidenc.	☐ DA ☐ NE	
REVIZIJSKA SELD		
Ali je zagotovljena zadostna in ustrezna revizijska sled?	☐ DA ☐ NE	
HRANJENJE DOKUMENTACIJE IN ARHIVIRANJE		
Poskrbljeno je za ustrezno hranjenje in arhiviranje dokumentacije?	☐ DA ☐ NE	

3. PREVERJANJE DOKAZIL IN UPRAVIČENOSTI PRIJAVLJENIH STROŠKOV/IZDATKOV (pregledano na vzorcu)

Pri preverjanju različnih vrst stroškov si kontrolor zastavi vprašanja s kontrolnikov. Kontrolor si mora obvezno zastaviti vsa vprašanja iz kontrolnih listov in pri tem pregledati vsa priložena dokazila ter izpolnjevanje pogojev za potrditev upravičenosti in pravilnost prijavljenih stroškov/izdatkov.

Kontrolni listi (KL):

- KL gradnja;
- KL oprema in druga opredmetena osnovna sredstva;
- KL zunanje storitve;
- KL DDV

Operacija vključuje naslednje vrste upravičenih stroškov, ki so predmet pregleda:

Gradnja	☐ DA ☐ NE	
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	☐ DA ☐ NE	
Stroški storitev zunanjih izvajalcev	☐ DA ☐ NE	
DDV	☐ DA ☐ NE	
Pri pregledu dokumentacije ob preverjanju je bilo ugotovljeno, da ima upravičenec vsa zahtevana dokazila in da so izpolnjeni pogoji za upravičenost stroškov. Tako so vsi stroški upravičeni do sofinanciranja.	☐ DA ☐ NE	
Ali so pregledani prijavljeni upravičeni stroški skladni s pravili Unije in z nacionalnimi pravili?	☐ DA ☐ NE	
Ali je pregledani zahtevani znesek za izplačilo skladen s pogodbo o sofinanciranju in je pravilno izračunan glede na potrjen znesek sofinanciranja?	☐ DA ☐ NE	
Pri preverjanju listin, povezav med udeleženci v izvajanju operacije in dokazil o dejanskem obstoju predmeta financiranja ni bilo ugotovljeno karkoli, kar bi lahko vodilo k sumu goljufije ? (Kontrolor si lahko pomaga s pomožnim kontrolnim listom / seznamom opozorilnih znakov oziroma kazalnikov goljufij). ³⁵	☐ DA ☐ NE	

4. VZORCI KONTROLNIH LISTOV PO VRSTI STROŠKA

4.1 GRADNJA

Preveri se ustreznost predložene dokumentacije/dokazil.

DA – pomeni, da so predložena obvezna dokazila ustrezna; NE – pomeni neskladje, iz katerega je razvidno, da obvezna dokazila niso ustrezna (potencialna neupravičenost oz. nepravilnost); N/R – pomeni, da dokumentacija za predmetno operacijo ni potrebna.

Dokazilo o lastništvu zemljišč (izpis iz zemljiške knjige), kopija sklenjene notarsko overjene pogodbe o najemu pogodbe o ustanovitvi stvarne služnosti, pogodbe o ustanovitvi stavbne pravice, koncesijske pogodbe ali drugo	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
---	--	--

³⁵ Priloga 2 Navodil organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj in preverjanj opravljanja prenesenih nalog (<https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/10/Navodila-OU-za-izvajanje-upravljalnih-preverjan-s-Prilogami.pdf>).

dokazilo v skladu z 9. členom Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti.		
Pravnomočno gradbeno dovoljenje, če je potrebno (vključno z vsemi morebitnimi spremembami), za enostavne objekte za katere gradbeno dovoljenje ni predpisano, se predloži dokazilo, da objekt ni v nasprotju s prostorskim aktom.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Pogodba o gradbenih delih in sklenjeni dodatki k pogodbi (del pogodbe so sestavine pogodbe, ki so navedene v pogodbi o gradbenih delih, med njimi je tudi ponudbeni predračun).	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Potrjene posamezne gradbene situacije, ki vsebujejo podatke o količinah in cenah izvedenih del, skupni vrednosti izvedenih del, prej izplačanih zneskih in znesku, ki ga je treba plačati na podlagi izstavljenih situacij.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Pridobljena so v pogodbi predvidena finančna zavarovanja.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Končno poročilo/končna izjava (če je v pogodbi predvidena).	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Uporabno dovoljenje in potrdilo o prevzemu (v kolikor obstaja).	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Dokazilo o plačilu računov oziroma eRačunov na podlagi izdanih gradbenih situacij.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Nepremičnina se bo uporabljala za namen in v skladu s cilji, določenimi v operaciji (zagotovljeno z ustrezno izjavo upravičenca).	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Pridobljena so bila vsa dovoljenja za gradnjo, razen v primeru gradnje po FIDIC rumeni knjigi, gradnje po sistemu na ključ in gradnje po inženiring pogodbah, kjer je treba gradbeno dovoljenje pridobiti tekom izvajanja operacije in pred začetkom gradnje.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Upoštevana je veljavna Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Upravičenec ima DIIP, IP,...)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Upoštevani so zakonodaja in predpisi s področja graditve objektov. (Preveri se, ali je upravičenec zagotovil nadzor, ima dokumente o uvedbi v delo itd...)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Če zemljišče, na katerem bo objekt, stavba, zgrajena, ni v lasti upravičenca: ali je med upravičencem in lastnikom zemljišča sklenjena notarsko overjena pogodba o najemu, pogodba o ustanovitvi stavbne pravice, koncesijska pogodba ali drugo dokazilo v skladu z 9. členom Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Izbor izvajalcev je izveden skladno s postopki javnega naročanja? (Pri naročnikih po ZJN uporabi KL za postopek oddaje JN ³⁶ .)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
KONTROLA PRAVILNOSTI/UPRAVIČENOSTI PRIJAVLJENIH STROŠKOV/IZDATKOV (pregledano na vzorcu)		
Ali so predloženi izdatki skladni s pogodbo o sofinanciranju oz. drugo ustrezno pravno podlago (Vrste upravičenih stroškov, višina, pogodbeni vrednost ni prekoračena,...)?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je strošek komunalnega prispevka, ki ni upravičen strošek, izločen?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	

³⁶ KL so del Navodil organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj in preverjanj opravljanja prenesenih nalog (<https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/10/Navodila-OU-za-izvajanje-upravljalnih-preverjan-s-Prilogami.pdf>).

Ali je pogodba z izvajalcem skladna z razpisnim postopkom? (Uporabi kontrolni list za ZJN, kontrolna vprašanja za pogodbo.) ³⁷	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Pogodba o gradbenih delih in sklenjeni dodatki k pogodbi (del pogodbe so sestavine pogodbe, ki so navedene v pogodbi o gradbenih delih, med njimi je tudi ponudbeni predračun).	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali izstavljena in predložena gradbena situacija vsebuje vse zahtevane elemente, je podpisana in potrjena s strani nadzornika?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali so obračunane izvedene postavke gradbenih del, cene in količine skladne s pogodbo in ponudbenim predračunom? (Izdatki za gradnjo lahko vključujejo plačila za vse dejavnosti v zvezi s pripravo in izvedbo gradbenih, obrtniških in instalacijskih del, vključno s projektno in investicijsko dokumentacijo.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali so v primeru podizvajalcev začasni situaciji izvajalca priložene ustrezne situacije podizvajalcev in je plačilo izvedeno neposredno podizvajalcem?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali so podizvajalci nominirani v pogodbi z izvajalcem ali v dodatkih h pogodbi? (Potrebno je preveriti izpolnjevanje pogojev in zahtev po ZJN.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali so stroški in izdatki nastali in bili plačani v upravičenem obdobju?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je strošek gradnje zaveden v poslovnih knjigah upravičenca? (ustrezno knjiženje v računovodskih evidencah upravičenca.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali med gradnjo niso nastala nepredvidena, dodatna, več dela ali poznejša dela? (Če so nastala, nujno preveri spoštovanje določb ZJN.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali so aneksi k pogodbi sklenjeni pravočasno in po pravilnem postopku, spremembe določene v aneksu pa predstavljajo upravičen strošek?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je veljavnost finančnih zavarovanj v primeru podaljšanja rokov ustrezno podaljšana in v primeru povečanja pogodbene vrednosti ustrezno zvišana (če to zahteva pogodba)?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je pripravljen ustrezni končni obračun, skladno z izvajalsko pogodbo (v kolikor je gradnja končana)? (Preveri se še izplačilo zadržanih sredstev, če je v pogodbi predvideno.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je pripravljen in potrjen zapisnik o prevzemu?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je za gradnjo izdano uporabno dovoljenje?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je izvedba gradnje glede na obseg in namen gradnje skladna s pogodbo o sofinanciranju/drugo ustrezno pravno podlago in investicijsko dokumentacijo?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je gradnja po obsegu skladna s pogodbo z izvajalcem in s projektno dokumentacijo?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je izvedbena faza gradnje skladna z zadnjo potrjeno kumulativno situacijo?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je na gradbišču zagotovljen ustrezen nadzor in obstoj ustrezne dokumentacije? (Gradbeni dnevnik, knjiga obračunskih izmer,...)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	

³⁷ KL so del Navodil organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj in preverjanj opravljanja prenesenih nalog <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/10/Navodila-OU-za-izvajanje-upravljalnih-preverjan-s-Prilogami.pdf>).

Ali je zadnja potrjena kumulativna situacija skladna z zapisi v gradbenem dnevniku in v knjigi obračunskih izmer? (V primeru gradnje »na ključ« se preverijo vpisi v gradbeni dnevnik in stopnja napredovanja del.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je gradnja/investicija na voljo za ogled in fotografiranje?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	

4.2 OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTA (v nadaljevanju: OPREMA)

Preveri se ustreznost predložene dokumentacije/dokazil; DA – pomeni, da so predložena obvezna dokazila ustrezna, NE – pomeni neskladje, iz katerega je razvidno, da obvezna dokazila niso ustrezna (potencialna neupravičenost oz. nepravilnost), N/R – pomeni, da dokumentacija za predmetno operacijo ni potrebna.		
Dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju? (Če je naročnik po ZJN uporabi KL za oddajo JN.) ³⁸	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Pogodba ali naročilnica ter sklenjeni morebitni dodatki k pogodbi.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Račun ali eRačun. (Navedba oznake, tipa opreme, v primeru sestavljenih naprav/proizvodnih linij natančna specifikacija posameznih komponent, ki sestavljajo celoto).	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Dokazilo o dobavi opreme oziroma posamezne komponente v primeru sestavljenih naprav/proizvodnih linij (Za dobave iz EU: dobavnica, tovarni list; v kolikor gre za uvoz: dobavnica, enotna upravna listina (EUL), tovarni list).	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Dokazilo o plačilu.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
KONTROLA PRAVILNOSTI/UPRAVIČENOSTI PRIJAVLJENIH STROŠKOV/IZDATKOV (pregledano na vzorcu)		
Ali je oprema nova (nakup rabljene opreme ni upravičen strošek)? (Preveriti je potrebno dokazilo, da je kupljena oprema nova (razvidno leto izdelave – garancije, certifikati, tehnične specifikacije, potrdila izvajalcev.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali se oprema uporablja za namen in v skladu s cilji, določenimi v operaciji? (Razvidno iz izjave s podpisom odgovorne osebe upravičenca o namenski opreme: za kaj se bo uporabljala, kje se bo nahajala in kdo bo njen lastnik po koncu operacije.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali so predloženi izdatki skladni s pogodbo o sofinanciranju oz. drugo ustrezno pravno podlago? (Vrste upravičenih stroškov, višina, pogodbeni vrednost ni prekoračena,...)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali so stroški in izdatki nastali in bili plačani v upravičenem obdobju?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je račun ali eRačun za nabavo opreme računsko pravilen, vsebuje vse obvezne elemente in je iz njega jasno razvidna navedba oznake, tipa opreme, specifikacijo komponent, navedba posamezne vrste materiala itd.?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali so stroški skladni s pogodbo z dobaviteljem in ponudbenim predračunom?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	

³⁸ KL so del Navodil organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj in preverjanj opravljanja prenesenih nalog <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/10/Navodila-OU-za-izvajanje-upravljalnih-preverjan-s-Prilogami.pdf>).

Ali je priloženo dokazilo o dobavi opreme (dobavnica, tovorni list, EUL, fotografije) in o izvedbi ostalih pogodbenih obveznosti (montaža opreme,...)?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je osnovno sredstvo zavedeno v poslovnih knjigah upravičenca? (Primerjava računov ali eRačunov v ZZI s knjižbami v računovodstvu, inventarna številka, evidenca osnovnih sredstev, bančni izpiski, ločeno računovodsko izkazovanje projekta.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je sofinancirano osnovno sredstvo na voljo za ogled in fotografiranje?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je oprema ustrezno montirana in se uporablja v celoti (oz. se sploh uporablja) za namen ter v skladu s cilji operacije?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali se oznake na opremi skladajo/ujemajo s podatki iz predračuna/pogodbe/tehnične dokumentacije?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	

4.3 STROŠKI STORITEV ZUNANJIH IZVAJALCEV (nanašajo se na vsebino projekta, upravičencu jih zagotavljajo tretje osebe)

Preveri se ustreznost predložene dokumentacije/dokazil; DA – pomeni, da so predložena obvezna dokazila ustrezna, NE – pomeni neskladje, iz katerega je razvidno, da obvezna dokazila niso ustrezna (potencialna neupravičenost oz. nepravilnost), N/R – pomeni, da dokumentacija za predmetno operacijo ni potrebna (kar mora biti predhodno določeno v pogodbi o sofinanciranju).		
Dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju? (Če je naročnik po ZJN uporabi KL za oddajo JN.) ³⁹	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Pogodba opravljeni storitvi ali naročilnica ter sklenjeni morebitni dodatki k pogodbi.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Račun ali eRačun.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Dokazilo o opravljeni storitvi (npr. celotno poročilo o opravljenih storitvah, celotna študija, celotna raziskava, celoten prevod, seznam udeležencev oz. lista prisotnosti ipd.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Dokazilo o plačilu.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
KONTROLA PRAVILNOSTI/UPRAVIČENOSTI PRIJAVLJENIH STROŠKOV/IZDATKOV (pregledano na vzorcu)		
Ali so predloženi izdatki skladni s pogodbo o sofinanciranju? (Vrste upravičenih stroškov, pogodbeni vrednost/naročilnica, napotnica,...)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali so stroški in izdatki nastali in bili plačani v obdobju upravičenosti določenem v pogodbi o sofinanciranju?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali so izdatki resnični in računsko pravilni ? (Preveri, če so izdatki dejansko nastali – preveri se izračune, skladnost s pogodbo/naročilnico, obračunom ur, ...)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Zunanji izvajalec NI: - povezana družba po pravilih zakona, ki ureja gospodarske družbe ali	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	

³⁹ KL so del Navodil organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj in preverjanj opravljanja prenesenih nalog <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/10/Navodila-OU-za-izvajanje-upravljalnih-preverjan-s-Prilogami.pdf>).

- zakoniti zastopnik upravičenca, član organa upravljanja ali nadzora ali njegov družinski član: udeležen kot zakoniti zastopnik, član organa upravljanja ali nadzora zunanjega izvajalca, ali neposredno ali preko drugih pravnih oseb v več kot 25 % deležu udeležen pri ustanovitelskih pravicah, upravljanju ali kapitalu zunanjega izvajalca.		
Ali obstaja ustrezna originalna dokumentacija?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali naključno izbrani in pregledani rezultati dela, ki jih je zunanji izvajalec navajal v poročilu, računu, pogodbi obstajajo? (Preveriš denimo rezultate/izdelke poročila...)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	

4.4 DAVEK NA DODANO VREDNOST (DDV)

Preveri se ustreznost predložene dokumentacije/dokazil; DA – pomeni, da so predložena obvezna dokazila ustrezna, NE – pomeni neskladje, iz katerega je razvidno, da obvezna dokazila niso ustrezna (potencialna neupravičenost oz. nepravilnost), N/R – pomeni, da dokumentacija za predmetno operacijo ni potrebna (kar mora biti predhodno določeno v pogodbi o sofinanciranju).		
Potrdilo pristojnega finančnega urada, iz katerega je razvidno ali je upravičenec kot davčni zavezanec v obdobju izvajanja operacije identificiran za namene DDV.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Iz potrdila je razvidno, da je upravičenec kot davčni zavezanec identificiran za namene DDV, razvidno mora biti še, kakšne dejavnosti opravlja: - dejavnosti, od katere ima pravico do odbitka celotnega DDV; - neobdavčljive in/ali oproščene dejavnosti, od katerih nima pravice do odbitka DDV ali - neobdavčljive in/ali oproščene dejavnosti, od katerih nima pravice do odbitka DDV ter obdavčene dejavnosti, od katerih ima pravico do odbitka DDV (v tem primeru mora biti iz potrdila razviden odbitni delež DDV).	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
V primeru, ko je upravičenec dolžan izvesti postopek samoodavčitve (76.a čl. ZDDV): - izpis iz knjige izdanih in prejetih računov za obdobje uveljavljanja samoobdavčitve; - obrazec DDV-O; - dokazilo o plačilu obveznosti.	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
KONTROLA PRAVILNOSTI/UPRAVIČENOSTI PRIJAVLJENIH STROŠKOV/IZDATKOV (pregledano na vzorcu)		
DDV je vključen v finančni načrt kot upravičen strošek, saj upravičenec nima pravice do odbitka DDV? (-Če je upravičenec identificiran za namene DDV in ima pravico do odbitka celotnega DDV, se DDV ne sme vključiti med upravičene stroške in izdatke; -Če je upravičenec identificiran za namene DDV in nima pravice do odbitka DDV, se DDV lahko vključi med upravičene stroške in izdatke; -Če je upravičenec identificiran za namene DDV in ima pravico le do delnega odbitka DDV, se DDV lahko vključi med upravičene stroške in izdatke le v višini neodbitnega deleža.)	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je DDV pravilno izračunan in plačan v upravičenem obdobju?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	
Ali je DDV ustrezno zaveden v poslovnih knjigah upravičenca (obrnjena davčna obveznost)?	☐ DA ☐ NE ☐ N/R	

5. PRISPEVEK OPERACIJE K CILJEM SOLIDARNOSTNEGA SKLADA EVROPSKE UNIJE IN NAPREDEK OPERACIJE

	Kontrola	Opombe
Ali operacija neposredno vpliva k doseganju cilja SSEU?	☐ DA ☐ NE	
Ali so zaznane morebitne težave, zamude pri izvajanju operacije v skladu s pogodbo oz. drugo ustrezno pravno podlago (finančno in terminsko izvajanje operacije)?	☐ DA ☐ NE	
Ali je iz pregledane dokumentacije in iz pojasnil upravičenca ob preverjanju mogoče zaključiti, da obstaja tveganje, da operacija ne bo pravočasno zaključena?	☐ DA ☐ NE	

Številka:

Datum:

VZOREC POROČILA O IZVEDBI PKS

UGOTOVITVE:

UKREPI (POPRAVKI)/PRIPOROČILA/OPOZORILA: ⁴⁰

V primeru odkrite nepravilnosti, ki ima finančne posledice se v poročilu (in kontrolnem listu) zapiše znesek finančnega popravka.

Odgovorna oseba, ki je opravila PKS:	
Podpis odgovorne, ki je opravila PKS:	
Datum:	

⁴⁰ Nepravilnosti in finančni popravki so opredeljeni v 8. poglavju Navodil organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj in preverjanj opravljanja prenesenih nalog, objavljeni na <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/10/Navodila-OU-za-izvajanje-upravljalnih-preverjan-s-Prilogami.pdf>). Navodila se smiselno uporabljajo tudi za SSEU.